

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen raportti

Vuosikatsaus 2024

Nuorisovaltuuston kokous 24.3.2025

Kesä-elokuu

Syys-lokakuu

Marras-joulukuu

Tammi-huhtikuu

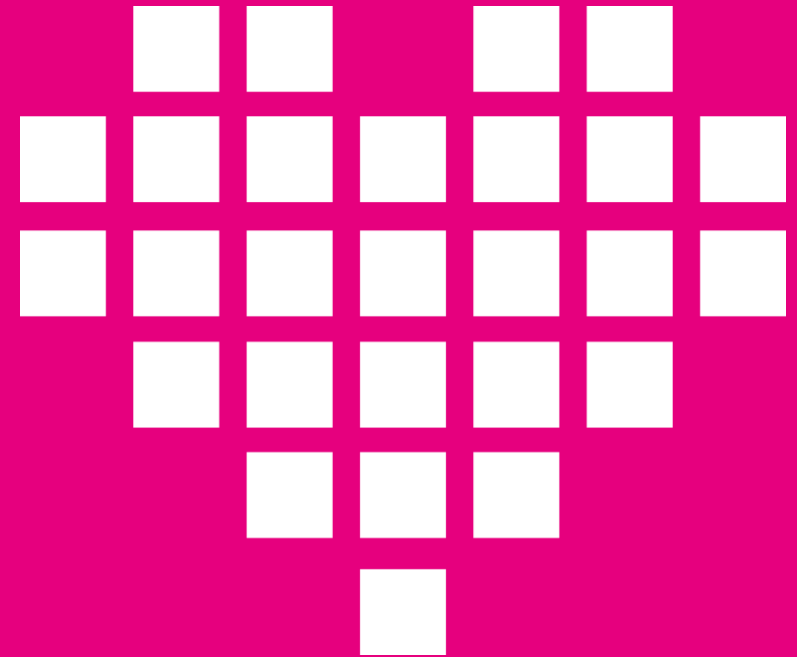

Sisällys

1. Vantaan ja Keravan alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilannekuva
 - Yleistä asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä
 - Ikäryhmäkohtaiset nostot (lapset ja nuoret, työikäiset sekä ikääntyneet)
2. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2024
 - Yleinen osuus
 - Ikäryhmäkohtaiset hyvinvointisuunnitelmat
 - Muut hyvinvointisuunnitelman alaiset suunnitelmat (alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma ja neuvolasuunnitelma, kulttuurihyvinvointisuunnitelma sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma)
3. Raportin laadinta ja tietolähteiden tarkempi kuvaus

1. Vantaan ja Keravan alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilannekuva

Asukkaiden keskeiset hyvinvoinnin ja terveyden haasteet ja vahvuudet

*Haasteet ja vahvuudet on koostettu indikaattoritiedosta, hyvinvointialueen osavuositarkastuksesta sekä asiantuntijoilta ja sidosryhmiltä kerätystä kokemustiedosta.

TURVALLISUUDEN TUNNE

Haasteet*: Väkivalta ja turvattomuuden tunne ovat lisääntyneet. Koulukiusaaminen on lisääntynyt.

Vahvuudet*: Hyvinvointialueella on käytössä väkivallan tunnistamiseen, puheeksiottoon ja palveluohjaukseen Väkipollaton VAKE-toimintamalli.

HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA JA TYÖ

Haasteet: Työttömyys on lisääntynyt. Asiakkailta on usein useita samanaikaisia haasteita. Syrjäytymisriskissä olevien 18–24-vuotiaiden määrä on kääntynyt jälleen nousuun.

Vahvuudet: Yhteistyötä kehitetään kaupunkien ja muiden asukkaiden työllisyyttä edistävien toimijoiden kanssa.

YMPÄRISTÖ JA ASUMINEN

Haasteet: Ahtaasti asuminen on lisääntynyt. Osalla asiakkaista asumisen ongelmat ovat lisääntyneet. Vireille tulleiden häätöjen määrä (noin 1 200) pysyi lähes samana vuosina 2023 ja 2024.

Vahvuudet: Häätöjen vähentämiseksi on kehitetty nopean puuttumisen malli. Lisäksi on kehitetty asumisneuvontaa.

SOSIAALISET YHTEYDET JA SUHTEET

Haasteet: Yksinäisyyttä kokee asukas- ja ikäryhmästä riippuen noin kymmenesosa asukkaista. Yksinäisyys on kuitenkin hieman vähentynyt ikääntyneitä lukuun ottamatta.

Vahvuudet: Yksinäisyyden palvelupolkua ja puheeksiottoa on kehitetty. Yhteistyö on kehittynyt monin eri tavoin eri toimijoiden kanssa.

ÄÄNI KUULUVILLE YHTEISKUNNASSA

Haasteet: Noin kymmenesosa asukkaista kokee erittäin heikkoa osallisuuden kokemusta.

Vahvuudet: Paikallinen yhteisöllisyys ja aktiiviset asukkaat. Eri toimijoiden, kuten järjestöjen tarjoamat kohtaamisen paikat.

AINEELLINEN ELINTASO

Haasteet: Toimeentulon haasteet näkyvät laajasti eri asukasryhmissä. Haasteet näkyvät muun muassa asumisessa sekä ruoasta, lääkkeistä ja lääkärikäynneistä tinkimisessä.

Vahvuudet: Sosiaalityön neuvonnan ja ohjauksen palveluja on kehitetty (esimerkiksi uusi chat-palvelu ja talousneuvola).

PALVELUJEN SAATAVUUS

Haasteet: Palvelujen saatavuus on parantunut, mutta palveluihin pääsy vaihtelee palveluittain.

Vahvuudet: Asiakkaiden kokemus palvelujen saatavuudesta ja laadusta on parantunut asiakaspalautteen mukaan tasaisesti hyvinvointialueen käynnistymisestä lähtien. Digitaalisten palvelujen käyttö on lisääntynyt ja digipalveluja on kehitetty. Palvelujen saavutettavuutta ja esteettömyyttä on kehitetty eri tavoin.

KOULUTUS

Haasteet: Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien osuus 15 vuotta täyttäneistä on koko maata korkeampi ja hieman kasvussa. Matalan koulutustason omaavien asukkaiden hyvinvointi on edelleen monilla indikaattoreilla mitattuna muita koulutustasojen alaisempi.

Vahvuudet: Keskitason koulutuksen omaavat henkilöt liikkuvat aiempaa aktiivisemmin. Päivittäin tupakoivien osuus on laskenut kaikilla koulutustasoilla.

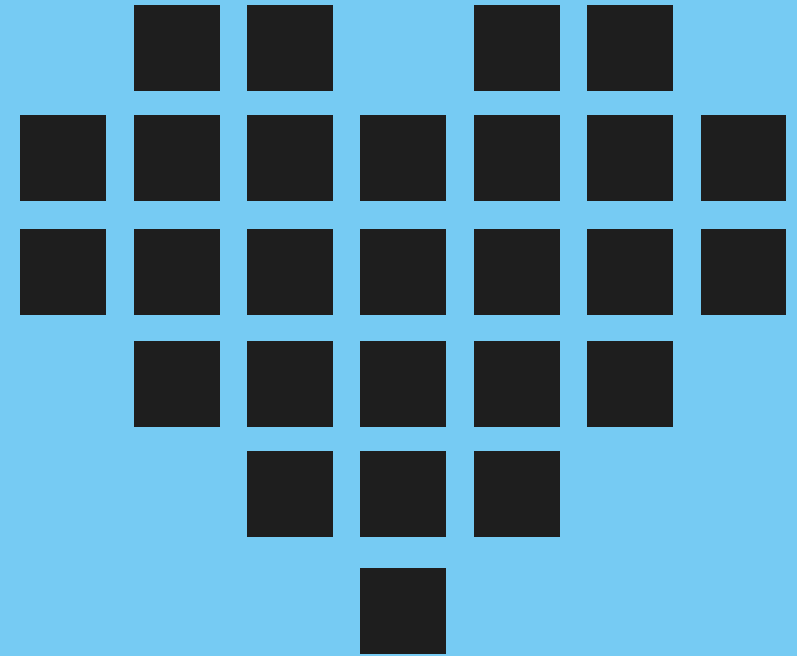
TERVEYS

Haasteet: Mielen hyvinvoinnin haasteet ovat selkeässä kasvussa. Samoin haasteet terveellisissä elintavoissa (muun muassa liikkuminen ja ylipaino).

Vahvuudet: Ehkäiseviä palveluja on kehitetty (esimerkiksi matalankynnyksen päihde- ja mielenterveyspalvelut). Alkoholi- ja huumeiden määrä on vähentynyt selvästi. Sairastavuusindeksi on edelleen selvästi koko maata alaisempi.

Lapset ja nuoret

Nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä

TURVALLISUUDEN TUNNE

Haasteet: Väkivallan kokemus (mukaan lukien henkinen väkivalta) on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä. Myös koulukiusaaminen on lisääntynyt lähes kaikissa lasten ja nuorten ikäryhmissä.

Vahvuudet: Järjestöjen antama tuki on auttanut nuoria ja herättänyt tulevaisuuden toivoa. Hyvinvointialueelle on muodostettu avainhenkilöverkosto edistämään väkivallan tunnistamista ja puheeksiottoa.

HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA JA TYÖ

Haasteet: Alle 25-vuotiaiden nuorten työttömyys on kasvanut. Syrjäytymisriskissä olevien nuorten osuus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella koko maata suurempi.

Vahvuudet: Syrjäytymisriskissä olevien nuorten tukemiseksi on käynnistymässä Vantaan kaupungin toimesta NEET-toimenpideohjelma ja -verkosto.

YMPÄRISTÖ JA ASUMINEN

Haasteet: Ahtaasti asuvia lapsiasuntokuntia on alueella paljon.

Vahvuudet: Julkinen liikenne on alueella toimiva ja hyvä. Lapsille, nuorille ja perheille on myös tarjolla julkisia kokoontumistiloja.

LASTENSUOJELU

Haasteet: Lastensuojelun tarve on alueilla suurta.

Vahvuudet: VAKEn omat lastensuojelun palvelut ovat laadukkaita.

ÄÄNI KUULUVILLE YHTEISKUNNASSA

Haasteet: Reilu kymmenesosa 8.-9.-luokkalaisista kokee erittäin heikkoa osallisuutta.

Vahvuudet: Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on aktiivinen ja kokee saavansa äänensä kuulumaan.

AINEELLINEN ELINTASO

Haasteet: Lapsiperheiden aineellinen elintaso on VAKEssa alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Esikouluikäisten lasten yhden vanhemman perheistä suurin osa kokee taloudellisen tilanteensa kohtalaiseksi tai sitä heikommaksi.

Vahvuudet: Hyvinvointialueen avoimissa kohtaamispaikoissa sekä kolmannen sektorin toimijoilla ja muilla sidosryhmillä on tarjolla aineellista apua esimerkiksi vaatekierrätys ja ruoka-apu sekä harrastustuki.

PALVELUJEN SAATAVUUS

Haasteet: Nuorten mielenterveyshäiriöiden hoidon saatavuus ei ole kysynnän tasolla huomioiden myös erikoissairaanhoidon pääsyn.

Vahvuudet: Varhaisempiin lapsiperhepalveluihin pääsy on ollut sujuvaa. Perheille on hyvinvointialueen palveluissa paremmin tarjolla vapaaehtoisia tukiperheitä sekä vapaaehtoisia tukihenkilöitä.

KOULUTUS/ OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI

Haasteet: Lasten ja nuorten kokemus opiskeluhollosta sekä opiskeluhoitopalveluihin pääsystä on heikentynyt.

Vahvuudet: Opiskeluhoitolon vakanssien täyttöasteet ovat hyvällä tasolla ja palveluun pääsy toteutuu pääosin lakisääteisessä ajassa. Esimerkiksi opiskeluhoitolon kuraattorille pääsi perusopetuksessa tarvittaessa 7 päivässä 94 prosenttia ja toisella asteella 98 %. Moni lapsista ja nuorista kokee, että koulussa on aikuinen, jolle voi kertoa asioistaan tai huolistaan.

TERVEYS

Haasteet: Valtakunnalliset haasteet, kuten ahdistuneisuus, lihavuus ja ylipaino ovat lisääntyneet, myös fyysinen toimintakyky on heikentynyt.

Vahvuudet: Kolmannen sektorin palvelut ovat toimineet hyvin ja tarjonneet erilaisia avun ja tuen muotoja. Neuvolan resurssit ja vakanssien täyttöasteet ovat hyvät, ja rekrytoinnit ovat vetovoimaisia. Hampaiden harjauksessa kahdesti päivässä tapahtui muutosta parempaan.

Nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä - turvallisuuden tunne ja ääni kuuluville yhteiskunnassa

Turvallisuuden tunne

Haasteet: Väkivallan kokemus (mukaan lukien henkinen väkivalta) on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä. Koulukiusaaminen on lisääntynyt lähes kaikissa lasten ja nuorten ikäryhmissä.

- Kokemus fyysisestä väkivallasta on lisääntynyt erityisesti 4.- ja 5.-luokkalaisten kohdalla. Vuonna 2023 noin 17 prosenttia 4.- ja 5.-luokkalaisista oli kokenut fyysistä väkivaltaa (vuonna 2021 noin 15 prosenttia). Kokemus henkisestä väkivallasta on kaikkien ikäryhmien kohdalla huolestuttavan korkea (vuonna 2023 ikäluokasta riippuen 21–31 prosenttia). (Kouluterveyskysely)
- Koulukiusaaminen lisääntyi lähes kaikissa lasten ja nuorten ikäryhmissä, erityisesti 8.- ja 9.-luokkalaisilla (vuonna 2023 noin viisi prosenttia ja vuonna 2021 noin kahdeksan prosenttia). Eniten kiusattuja oli 4.- ja 5.-luokkalaisissa, hieman yli kymmenesosa. (Kouluterveyskysely)

Vahvuudet: Järjestöjen antama tuki on auttanut nuoria ja herättänyt tulevaisuuden toivoa. Hyvinvointialueelle on muodostettu avainhenkilöverkosto edistämään väkivallan tunnistamista ja puheeksiottoa.

Ääni kuuluville yhteiskunnassa

Haasteet: Reilu kymmenesosa 8.- ja 9.-luokkalaisista kokee erittäin heikkoa osallisuutta.

- Noin kymmenesosa nuorista eli yläkoulun 8.- ja 9.-luokkalaisista sekä lukion ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista oli kokenut erittäin heikkoa osallisuuden kokemusta. Tilanne oli kuitenkin heikoin 8.- ja 9.-luokkalaisilla (vuonna 2023 noin 13 prosenttia). (Kouluterveyskysely)

Vahvuudet: Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on aktiivinen ja kokee saavansa äänensä kuulumaan.

Nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä - terveys 1

Terveys

Haasteet: Valtakunnalliset haasteet, kuten ahdistuneisuus, lihavuus ja ylipaino ovat lisääntyneet. Myös fyysinen toimintakyky on heikentynyt.

- Yli puolet 8.- ja 9.-luokkalaisista ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista eivät syöneet koululounasta.
- 8.- ja 9.-luokkaisten kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on kasvanut edelleen (vuonna 2023 noin 23 prosenttia ja vuonna 2021 noin 20 prosenttia).
- Kokemus terveydestä on edelleen heikentynyt kaikissa ikäryhmissä. Heikoin tilanne on 8.- ja 9.-luokkalaisilla sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla. Molemmissa ikäluokissa noin 27 prosenttia koki kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta.
- Sähkösavukkeiden käyttö on noussut edelleen kaikissa ikäryhmissä. Sähkösavukkeita käytti eniten 8.- ja 9.-luokkaiset (vuonna 2023 noin 10 prosenttia ja vuonna 2021 noin kaksi prosenttia). Päihdetilannekyselyn (2024) mukaan aikuisista 77 % ja nuorista 60 % olivat havainneet alaikäisten vapen käyttöä.
- Tosi humalassa olleiden 8.- ja 9.-luokkalaisten osuus on kasvussa (vuonna 2023 noin yhdeksän prosenttia ja vuonna 2021 noin kahdeksan prosenttia). Toisella asteella opiskelevien nuorten osuus on puolestaan laskenut.
- Ylipaino on hieman lisääntynyt 8.- ja 9.-luokkalaisilla ja lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla (vuonna 2023 noin seitsemän prosenttia ja vuonna 2021 noin kuusi prosenttia).
- Sukupuolierot liikkumisessa ovat hyvinvointialueella suuret. 8.-luokkalaisista tytöistä 53 prosentilla oli heikko fyysinen toimintakyky vuonna 2024. (Move!-mittaus) Pojilla vastaava osuus oli 39 prosenttia. 69 prosenttia esikouluikäisistä tytöistä liikkui vauhdikkaasti yli tunnin päivässä vuonna 2024. Pojilla vastaava osuus oli 77 prosenttia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tilanne on koko maata heikompi. (FinLapset)

Nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä - terveys 2

Terveys

Haasteet jatkuu:

- Noin puolet esikouluikäisten vanhemmista kertoi, että heillä on ollut vaikeuksia huolehtia itsestään mielialaoireiden takia (FinLapset 2024).

Vahvuudet: Kolmannen sektorin palvelut ovat toimineet hyvin ja tarjonneet erilaisia avun ja tuen muotoja. Neuvolan resurssit ja vakanssien täyttöasteet ovat hyvät, ja rekrytoinnit ovat vetovoimaisia. Hampaiden harjauksessa kahdesti päivässä tapahtui muutosta parempaan.

- Neuvolapalvelujen palvelukyky on pysynyt hyvällä tasolla. Terveystieteiden kysymyksille ei ollut jonoa. Käynnit toteutuivat tarpeeseen perustuvassa aikaikkunassa ja puhelinvälisen takaisinsoiton hoidettiin saman päivän aikana. Neuvoloissa vastattiin lääkärin palvelujen osalta lakisääteisiin tehtäviin, eikä lääkärin käynneille ollut jonoa. (3. osavuosisikatsaus)

Nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä - aineellinen elintaso ja koulutus

Aineellinen elintaso

Haasteet: Lapsiperheiden aineellinen elintaso on VAKEssa alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Esikouluikäisten lasten yhden vanhemman perheistä suurin osa kokee taloudellisen tilanteensa kohtalaiseksi tai sitä heikommaksi.

- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavien lapsiperheiden osuus on suuri verrattuna muuhun maahan (vuonna 2023 VAKE viisi prosenttia ja koko maa kolme prosenttia). (Sotkanet) Lapsiperheköyhyys vaikuttaa laajasti hyvinvointiin ja terveyteen.
- Esikouluikäisten lasten yhden vanhemman perheistä 72 prosenttia koki taloudellisen tilanteensa kohtalaiseksi tai heikoksi vuonna 2024. Yhden vanhemman perheiden osalta kyselyssä nousi esiin toimeentulon haasteiden lisäksi myös muun muassa heikompi osallisuuden kokemus ja enemmän uupumusoireita. (FinLapset)

Vahvuudet: Hyvinvointialueen avoimissa kohtaamispaikoissa sekä kolmannen sektorin toimijoilla ja muilla sidosryhmillä on tarjolla aineellista apua esimerkiksi vaatekierrätys ja ruoka-apu sekä harrastustuki.

Koulutus

Haasteet: Lasten ja nuorten kokemus opiskeluhuollosta sekä opiskeluhuoltopalveluihin pääsystä on heikentynyt.

- Lasten ja nuorten kokemus pääsystä ammattilaisen vastaanotolle on heikentynyt lääkärien, psykologien ja kuraattorien osalta. Esimerkiksi vuonna 2023 noin puolet 8.- ja 9.-luokkalaisista koki helpoksi päästä kuraattorin vastaanotolle (vuonna 2022 vastaava osuus 65 prosenttia). (Kouluterveyskysely)

Vahvuudet: Opiskeluhuollon vakanssien täyttöasteet ovat hyvällä tasolla ja palveluun pääsy toteutuu pääosin lakisääteisessä ajassa.

Esimerkiksi opiskeluhuollon kuraattorille pääsi perusopetuksessa tarvittaessa 7 päivässä 94 prosenttia ja toisella asteella 98 %. (3. osavuosikatsaus) Moni lapsista ja nuorista kokee, että koulussa on aikuinen, jolle voi kertoa asioistaan tai huolistaan.

(Kouluterveyskysely)

Nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä - ympäristö ja asuminen sekä henkilökohtainen toiminta ja työ

Ympäristö ja asuminen

Haasteet: Ahtaasti asuvia lapsiasuntokuntia on alueella paljon.

- Ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntien määrä on VAKEssa koko maata selvästi korkeampi (vuonna 2023 VAKE 32 prosenttia ja koko maa 28 prosenttia). (Sotkanet)

Vahvuudet: Julkinen liikenne on alueella toimiva ja hyvä. Lapsille, nuorille ja perheille on myös tarjolla julkisia kokoontumistiloja.

Henkilökohtainen toiminta ja työ

Haasteet: Alle 25-vuotiaiden nuorten työttömyys kasvoi. Syrjäytymisriskissä olevien nuorten osuus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella koko maata suurempi.

- Alle 25-vuotiaiden nuorten työttömyys on kasvanut (esimerkiksi joulukuussa vuonna 2024 noin 2 177 alle 25-vuotiasta työtöntä ja joulukuussa 2023 yhteensä 1 905 työtöntä). (ELY-keskus)
- Syrjäytymisriskissä olevien 18–24-vuotiaiden osuus kääntyi jälleen nousuun ja osuus on VAKEssa koko maan tasolla edelleen korkea (vuonna 2023 VAKE 19 prosenttia ja koko maa 17 prosenttia). (Sotkanet)

Vahvuudet: Syrjäytymisriskissä olevien nuorten tukemiseksi on käynnistymässä Vantaan kaupungin toimesta NEET-toimenpideohjelma ja -verkosto.

Nostoja lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä - lastensuojelu ja palvelujen saatavuudesta

Lastensuojelu

Haasteet: Lastensuojelun tarve on alueilla suurta.

- 0–17-vuotiaiden lastensuojeluilmoitusten määrä (vuonna 2023 noin 16 400 ja vuonna 2022 noin 14 600) kasvoi edelleen. (Sotkanet)
- Lastensuojelun asiakkaiden määrä laski hieman, mutta edelleen 1 874 lasta oli lastensuojelun tuen tarpeessa (vuoden 2024 lopun tilanne). Kiireellisiä sijoituksia tehtiin vuoden 2024 aikana 300 ja 138 päätöstä huostaanotosta. (Vantaan ja Keravan hyvinvointialue)

Vahvuudet: VAKEn omat lastensuojelun palvelut ovat laadukkaita.

- Tehostettu perhetyö ja perhekuntoutus saavat myönteistä palautetta sekä sosiaalityöntekijöiltä että asiakkailta. Yhteistyötä lapsen ja perheiden asioissa on parannettu sosiaalityön ja palveluiden välillä. (Vantaan ja Keravan hyvinvointialue)

Palvelujen saatavuus

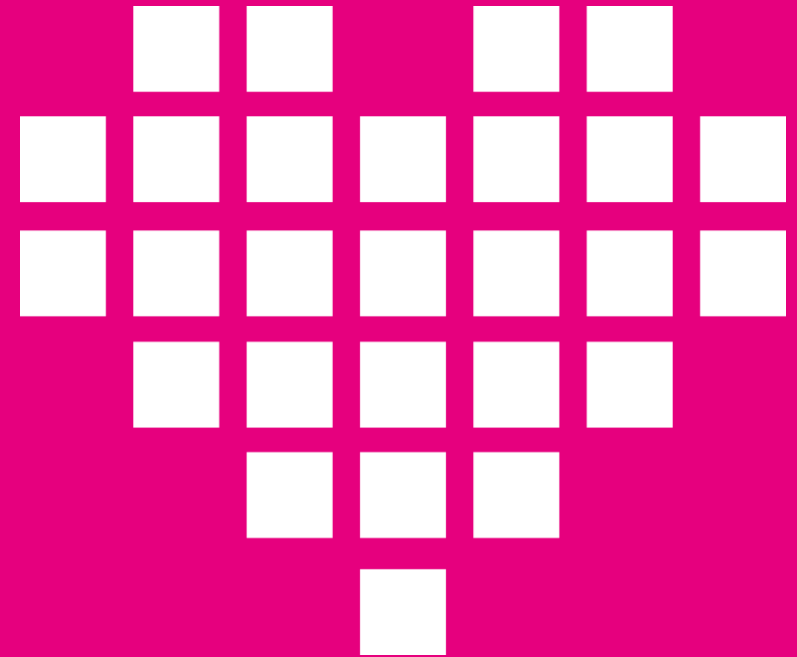
Haasteet: Nuorten mielenterveyshäiriöiden hoidon saatavuus ei ole kysynnän tasolla huomioiden myös erikoissairaanhoidon pääsyn.

- Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikön potilasohjaus on tasaantunut suhteessa alkuvuoteen, jolloin uusien potilaiden määrä oli suuri. Erityisesti 12–18-vuotiaita nuoria on ohjautunut yksikköön paljon ja heitä hoidetaan joustavasti lasten ja nuorten tiimien yhteistyönä. Hoitotakuu (kolme kuukautta) on toteutunut ensimmäisen vuosipuoliskon aikana, mutta kevään vilkkaan potilasohjauksen ja kesän lomakauden vuoksi nuorten tiimin osalta odotusaika on syksyllä kasvanut noin neljän kuukauden mittaiseksi. Lasten tiimin osalta päästään kolmen kuukauden hoitotakuuun. (3. osavuosikatsaus)

Vahvuudet: Varhaisempiin lapsiperhepalveluihin pääsy on ollut sujuvaa. Perheille on hyvinvointialueen palveluissa paremmin tarjolla vapaaehtoisia tukiperheitä sekä vapaaehtoisia tukihenkilöitä.

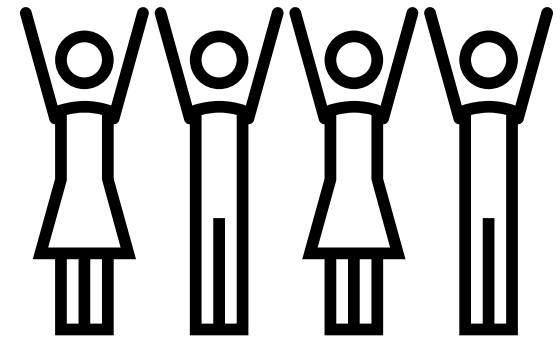
2. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2024

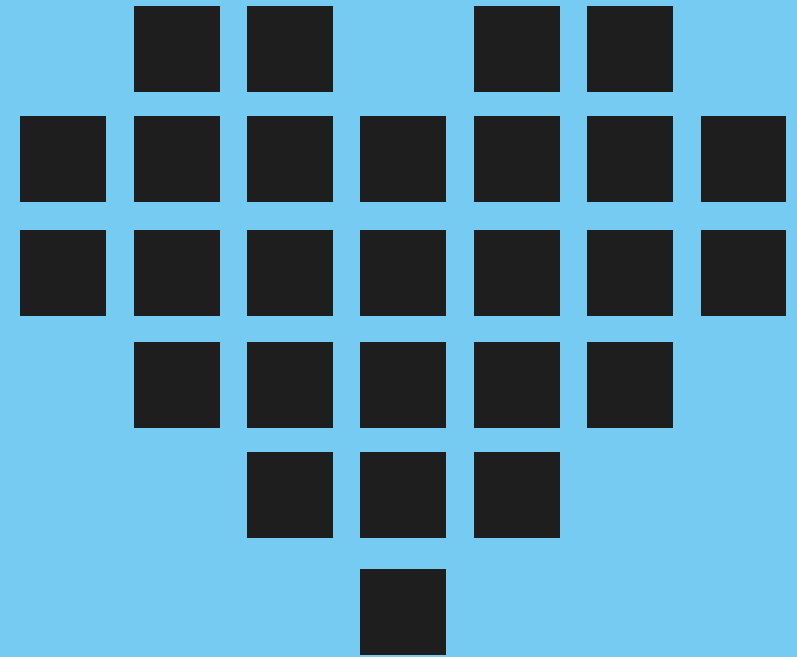

Yhteenvedo toimenpiteiden toteutumisesta

- Toteutuu 50
 - Yleiset: 4
 - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 15
 - Työikäisten hyvinvointisuunnitelma 14
 - Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 17
- Toteutuu osittain 23
 - Yleiset: 2
 - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 10
 - Työikäisten hyvinvointisuunnitelma 6
 - Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 5
- Ei toteudu 0

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Nostot lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutuneista toimenpiteistä

1

Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma: Suunnitelma on laadittu alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä ja se on otettu käyttöön.

2

Laajamittainen lasten ja nuorten mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen rakenneuudistus: Vuoden 2024 alusta toteutettu uudistus selkeyttää palvelurakenteita ja parantaa hoidon saatavuutta keskivaikeiden ja komplisoituneiden mielenterveyshäiriöiden osalta.

3

Monipuolinen koulutus ja perehdytys henkilöstölle: Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen henkilöstölle on järjestetty monipuolista koulutusta ja perehdytystä, mikä parantaa heidän ammatillista osaamistaan ja valmiuksiaan kohdata erilaisia asiakastilanteita. Koulutuksina on toteutettu esimerkiksi Terapiat etulinjaan työmenetelmäkoulutukset sekä koulutukset lapsiperheköyhyydestä, väkivaltaa kokeneiden nuorten kohtaamisesta ja mielenterveys- ja päihdeongelmien vaikutuksesta lapseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja tilannekuva 2024

Toimenpiteet	Tilannekuva 2024*
Kokoamme palvelukuvaukset hyvinvointialueen ja sen keskeisten sidosryhmien, kuten HUS-yhtymän, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien palveluista.	Toteutuu osittain: Intraan on tehty perustason palvelukuvaukset lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kokonaisuuteen kuuluvista palveluista. Myös muiden toimialojen osalta on tehty vastaavia palvelukuvauksia erityisesti lapsille ja nuorille suunnattujen palvelujen osalta. HUSin palveluiden osalta intran työohjepankista löytyy esimerkiksi palveluihin ohjaamisen ohjeistusta. Yhteistyökumppaneiden palveluiden osalta hyte-palvelut ovat osa hyvinvointitarjotinta.
Otamme käyttöön digitaalisia ja ryhmämuotoisia palveluja saavutettavassa muodossa.	Toteutuu osittain: Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on toteutettu Teams-vertaisryhmiä vanhemmille läpi vuoden esimerkiksi, vanhemmuutta tukevat ryhmät, kuten adhd-diagnoosin jälkeinen Strategi-ryhmä.
Kehitämme opiskeluhoitoa yhteistyössä kuntien kanssa valmisteilla olevan alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti.	Toteutuu: Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu alueellisessa opiskeluhoollon yhteistyöryhmässä, ja se on käytössä.
Vahvistamme yhteistyötä järjestöjen kanssa säännöllisillä järjestöyhteistyön tapaamisilla järjestöyhteistyön tiekartan mukaisesti.	Toteutuu: Lasten, nuorten ja perheiden toimialan henkilöstölle on pidetty vuoden 2024 aikana kerran kuukaudessa järjestöinfo. Toimialalla on käytettävissä koonti erilaisten järjestöjen, seurakuntien ja uskonnollisten yhteisöjen toiminnoista ja yhteystiedoista sekä infokortteja erilaisista tukitoimista asiakkaille jaettavaksi.
Tarjoamme vammaisten lasten perheille riittävästi kasvatusta ja jaksamista tukevia palveluja (esimerkiksi tilapäishoidon palvelut, ja kotiin annettava tuki).	Toteutuu: Vammaisten palveluissa on tehty vuonna 2024 yhteensä 52:lle alle 18-vuotiaalle asiakkaalle päätös asunnonmuutostöistä ja 10:lle asiakkaalle päätös apuvälineistä. Kotiin vietävästä hoidosta on tehty päätös 117:lle alle 18-vuotiaalle asiakkaalle. Tilapäishoidon päätöksiä on tehty 76:lle alle 18-vuotiaalle asiakkaalle.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja tilannekuva 2024

Toimenpiteet	Tilannekuva 2024
Varmistamme moninaiset vaihtoehdot olla yhteydessä ja löytää palveluihin (keinona myös jalkautuva työ). Laadimme selkeät kuvaukset palvelun sisällöstä ja tarkoituksesta. Huomioimme monikulttuurisesta näkökulmasta palvelujen sisällön riittävän tuntemuksen.	Toteutuu osittain: Vuoden 2024 aikana on kehitetty lasten ja nuorten asiakaspalautelomaketta, verkkosivuja ja viestintää eri palveluista. Asiakasviestinnässä on panostettu monikielisyyteen tuottamalla monikielisiä materiaaleja. Monikielisten lapsiperheiden palveluihin ohjautumista on parannettu yhteistyössä alueen 3. sektorin toimijoiden kanssa. Hyvinvointitarjottimen avulla tuetaan asiakkaita ja ammattilaisia eri kielillä.
Koulutamme henkilöstöä näyttöön perustuviin menetelmiin. Tuotamme sektorirajat ylittävää säännöllistä perehdytystä, mikä sisältää myös perehdytystä järjestöjen, seurakuntien ja uskonnollisten yhteisöjen toiminnasta. Tuotamme monimuotoista koulutusta ja perehdytystä muun muassa videoiden muodossa. Huolehdimme henkilökunnan riittävästä osaamisesta ja ammattitaidosta erityisryhmiin liittyen koulutuksia lisäämällä.	Toteutuu: Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen henkilöstölle on järjestetty monipuolista koulutusta ja perehdytystä. Näihin kuuluvat muun muassa ohjattu omahoito, kognitiivinen lyhytterapia, virtuaaliset järjestöinfot ja ammatillista osaamista tukevat koulutukset. Perhekeskusperehdytys valmistuu vuonna 2025. Lisäksi on tuotettu perehdytysvideoita eri palveluista ja järjestetty teemaputki-koulutuksia sekä erillisiä koulutuksia esimerkiksi lapsiperheköyhyydestä ja väkivaltaa kokeneiden nuorten kohtaamisesta.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja tilannekuva 2024

Toimenpiteet	Tilannekuva 2024
Ohjaamme heti ensimmäisestä yhteydenotosta saatavilla oleviin palveluihin huomioiden ennalta ehkäisevät palvelut.	Toteutuu: Ilmoituksen tai yhteydenoton jälkeen perheeseen pyritään ottamaan yhteyttä seitsemän arkipäivän sisällä. Palvelutarpeen arvioinnin alkaessa perhe ohjataan ennaltaehkäiseviin palveluihin, jos ne riittävät tueksi. Kiireellisissä tilanteissa lapsen tilanne kartoitetaan heti. THL:n kyselyraportin mukaan arvioinnit toteutuvat 85 prosenttisesti kolmen kuukauden määräajassa.
Vahvistamme lastensuojelun veto- ja pitovoimaa henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi.	Toteutuu osittain: Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden pito- ja vetovoimaa on pyritty parantamaan monin keinoin: Muun muassa sote-sopimuksen myötä sosiaalityön palkka nousi ja lisäksi on ollut käytössä sitouttamisliisä. Avohuollon sosiaalityöntekijöiden työn arkea on sujuvoitettu. Rekrytointia on tuettu erilaisin kampanjoin. Sosiaalityöntekijöiden työskentelyolosuhteiden parantaminen jatkuu.
Tiivistämme yhteistyötä järjestöjen, seurakuntien ja uskonnollisten yhteisöjen kanssa asiakkaiden ohjaamisessa.	Toteutuu: Henkilöstölle on pidetty vuoden 2024 aikana kerran kuukaudessa järjestöinfo. Lisäksi on otettu käyttöön hyvinvointitarjotin.
Lisäämme jalkautumista ja yhteistyötä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa lasten, nuorten ja perheiden tavoittamiseksi.	Toteutuu osittain: RIO-hankkeessa vakiinnutettiin MDFT-terapia osaksi lastensuojelun palveluvalikkoa ja kuvattiin alaikäisen rikosprosessi ammattilaisten yhteistyön selkeyttämiseksi. Ammattilaisille on tarjottu koulutusta teemasta. Tehostetussa perhetyössä on kehitetty tukea väkivaltaisesti oireileville pienille koululaisille ja heidän perheilleen.
Kehitämme opiskeluhuollon palveluita asiakaslähtöisesti asiakaspalautteeseen perustuen ja asiakkaita opiskeluhuolto-suunnitelman laatimiseen osallistamalla. Näin voimme paremmin turvata ja vahvistaa oppilaiden ja opiskelijoiden elämänhallinnan edellytyksiä.	Toteutuu osittain: 7 - 17-vuotiaiden palautelomake on kehitetty, ja pilotointi aloitettu. Alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen osallistettiin laajasti hyvinvointialueen koulujen ja päiväkotien asiakkaita, henkilöstöä ja työntekijöitä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja tilannekuva 2024

Toimenpiteet	Tilannekuva 2024
Selkeytämme ja kehitämme lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön palveluketjua.	Toteutuu: Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa toteutettiin laajamittainen lasten ja nuorten mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen rakenneuudistus vuoden 2024 alusta. Hyvinvointialueella on näin ollen selkeät yksiköt, joista tuotetaan keskivaikeiden ja komplisoituneiden mielenterveyshäiriöiden hoito sekä yksikkö, joka tuottaa ennaltaehkäisevää keskusteluapua lapsille, nuorille ja vanhemmille sosiaalihuollon palveluna. Palveluportaat ja -prosessit on kuvattu teemoittain ja työmenetelmittäin.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja tilannekuva 2024

Toimenpiteet	Tilannekuva 2024
Kehitämme perhekeskus-toimintamallia ja aloitamme perhekeskusmaisen toiminnan vapaaehtoistoiminta sekä lasten ja nuorten osallisuus huomioiden.	Toteutuu osittain: Fyysisten perhekeskusten toiminnan käynnistämistä valmistellaan Koivukylän ja Keravan perhekeskuksissa. Avointen kohtaamispaikkojen koordinoitua tehdään yhdessä varhaiskasvatuksen ja 3. sektorin kanssa. Perhekeskustoiminnan lanseeraus on valmistelussa ja toteutuu vuonna 2025.
Tuemme matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen toimintaedellytyksiä.	Toteutuu osittain: Lasten, nuorten ja perheiden palveluja uudistettiin vastaamaan paremmin varhaisen tuen tarvetta. Perhekeskuskehittämistä jatkettiin koko vuosi lukuisin eri toimenpitein. Osana perhekeskuskehittämistä VAKEssa on vuoden 2024 aikana kartoitettu avointen kohtaamispaikkojen koordinaatiota yhdessä kaupunkien ja järjestöjen kanssa.
Vahvistamme lasten ja nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten osaamista koulutuksilla, jotka tuotamme yhteistyössä järjestöjen ja oppilaitosten kanssa kokemusasiantuntijuutta hyödyntäen.	Toteutuu: Syksyllä 2024 on järjestetty koko lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialan henkilöstölle neljä Teemaputki-koulutusta (182 osallistujaa) sekä kaksi väkivaltateemaan liittyvää koulutusta. Palaute koulutuksista on ollut positiivista.
Tarkastelemme hyvinvointialueen uusien toimitilojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta säännöllisesti, esimerkiksi esteettömyyskävelyn avulla.	Toteutuu: Hyvinvointialueen ensimmäinen esteettömyyskävely toteutettiin 29.11.2024 Vantaan Koivukylän terveysasemalle. Uudisrakentamishankkeita ei vuoden 2024 aikana toteutettu.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ja tilannekuva 2024

Toimenpiteet	Tilannekuva 2024
Yhdistämme perhekeskus-toimintamallissa eri toimijat ja vahvistamme alueellisesta yhteistyöstä ja toiminnasta tiedottamista.	Toteutuu osittain: Perhekeskustoimintamallin jalkauttamiseksi järjestettiin huhti-toukokuun aikana perhekeskuspalvelujen alueelliset tapaamiset toimialan työntekijöille, johon osallistui noin 750 lasten, nuorten ja perheiden palvelujen työntekijää. Alueellinen yhteistyö on käynnistynyt myös toimialan perhekeskuspalvelujen sekä kuntien ja järjestöjen sekä seurakuntien ja uskonnollisten yhteisöjen toimijoiden kanssa esimerkiksi avoimissa kohtaamispaikoissa.
Lisäämme muun muassa palvelukuvausten avulla tuntemusta eri toimijoiden palveluista sekä mahdollisuuksista huomioida muiden toimijoiden palvelut osana palvelupolkuja.	Toteutuu osittain: Intraan on tehty perustason palvelukuvaukset lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kokonaisuuteen kuuluvista palveluista ja joidenkin osalta on kuvattu tarkemmin myös palveluihin hakeutumista tai niihin ohjaamista sekä palvelukriteerejä. Myös muiden toimialojen osalta on tehty vastaavia palvelukuvauksia, erityisesti myös lapsille ja nuorille suunnattujen palvelujen osalta.
Mahdollistamme konsultaation eri palveluihin asiakasohjauksen tueksi.	Toteutuu: Konsultaatiokäytännöistä on sovittu ja konsultaatiot ovat mahdollisia palvelualueiden, toimialojen, varhaiskasvatuksen sekä opetuksen järjestäjien välillä sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Eri konsultaatiomallien yhdenmukaistaminen ja sujuvoittaminen on käynnistetty.
Varmistamme moniammatillisen konsultaatioryhmän tuen paljon erilaista tukea tarvitseville perheille.	Toteutuu: Monialaisessa konsultaatioryhmässä on ollut vuonna 2024 yhteensä 35 asiakastapausta käsiteltävänä (vuonna 2023 oli 79 asiakasta). Jonoa ei ole ollut ja kaikki ryhmään tulossa olleet ovat saaneet käsittelyajan.
Tarjoamme omaishoitoa tukevia palveluita, esimerkiksi valmennusta, vertaistukitapaamisia ja koulutusta säännöllisesti.	Toteutuu: Vuonna 2024 omaishoitajille järjestettiin useita hyvinvointia ja vertaistukea tukevia tapahtumia. Näihin kuului fyysisiä tapaamisia, kuten "Lempeästi liikkeelle" -ryhmä Koivukylässä, joka kokoontui kolme kertaa keväällä, sekä virtuaalisia webinaareja. Omaishoitajien verkkoryhmä kokoontui viisi kertaa tarjoten vertaistukea ja asiantuntijatietoa. Lisäksi oli muita tilaisuuksia, kuten hyvinvointitoimijoihin tutustuminen ja webinaari ruokailutilanteiden tukemisesta.

Tutustu lisää hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen PowerBI-raportti [hyvinvointialueen verkkosivuilla](#)
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkkosivut [hyvinvointialueen verkkosivuilla](#)
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen videosarja suomeksi ja ruotsinkielisellä tekstityksellä [hyvinvointialueen YouTube-kanavalla](#)
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen [intrasivut](#)

